

Käräjäoikeuden lautamiesten vaali toimikaudelle 2025–2029

Kunnanhallitus 19.05.2025 § 96
161/00.00.01.01/2025

Julkinen

Valmistelija Hallintojohtaja Aki Jäppinen

Asian tausta Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet kunnanvaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Juuan kunnanvaltuusto valitsee kaksi lautamiestä Pohjois-Karjalan käräjäoikeuteen toimikaudelle 2025–2029.

”Laki käräjäoikeuden lautamiehistä (25.8.2016/675)

2 §

Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tull- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.”

Lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakautumaa. Lautamiehet valitaan tuomarintehtävään. Lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton. Lautamiehiltä ei siten saa esimerkiksi periä ns. puolueveroa lautamiespalkkioista.

Valtuustoryhmillä on oikeusministeriön mukaan erityinen vastuu myös siitä, että lautamieheksi valittavat ovat valmiita toimimaan tehtävässään koko kauden. Lautamiehille tulisi korostaa heidän tehtävänsä tärkeyttä ja muun muassa sitä, että muista kunnallisista luottamustehtävistä poiketen se edellyttää varautumista koko päivän kestäväan istuntoon. Kun isoja rikosjuttuja saatetaan käsitellä useampana päivän peräkkäin, on lautamiehen tarvittaessa oltava valmis osallistumaan myös useita päiviä kestäväan oikeudenkäyntiin.

Tasa-arvolain 4 a § koskee myös kunnan valtion toimielimiin valitsemia jäseniä, jollei asianomaisessa erityislaissa ole tarkempia säännöksiä valittavien henkilöiden kelpoisuudesta.

Esittelijä Kunnanjohtaja Tanskanen Henri

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto valitsee kaksi lautamiestä Pohjois-Karjalan käräjäoikeuteen toimikaudelle 2025–2029.

Päätös Hyväksyttiin.

